

Informe del Servei Jurídic relatiu a l'elaboració del projecte de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa ” i se'n regula el Consell Regulador

Antecedents

1. L'apicultura i la producció de mel estan molt vinculades a l'illa d'Eivissa. La tradició apícola de les Pitiüses es remunta als temps de Ca na Costa (abans del 1600 aC). S'han descrit i encara es conserven caseres molt antigues, probablement del segle VII aC, aïllades tèrmicament amb *Posidonia oceanica* i construïdes amb argila, pedres i troncs. Segons Boi (2016), aquestes caseres no es troben a altres llocs del Mediterrani.

Són nombroses les referències històriques que vinculen la mel amb l'illa.

Així el llibre *De bello Maioricano* (1125) narra la importància de la producció amb les paraules següents: «[...]mel en quantitat suficient [...]» (Marí, 2021). Posteriorment, el 1235 els catalans van conquerir Eivissa i es té constància que van mantenir les caseres dels àrabs, predecessors dels catalans des del segle IX (Romero, 2021).

A l'Arxiu del Regne de Mallorca es troba un document judicial de 1328 que descriu un plet motivat per 77 caseres. El *Llibre del mostassaf d'Eivissa: la vila d'Eivissa a la baixa edat mitjana* (2002), recull una ordinació del segle XIV que documenta la venda de mel (Ferrer, 2002). Al segle XIV, a la *Crònica de Frare Marsili*, es llegeix: «melis habet satis» (prou mel) referint-se a Eivissa (Romero, 2021). Al segle XV, es troben referències a la mel al *Llibre de clavaría de la Universitat d'Eivissa* (Marí, 2021). Ja al segle XX (1931 i 1954) el *Diario de Ibiza* recomana pràctiques apícoles per a l'obtenció de gran quantitat de mel de qualitat.

Se'n troben referències més recents al llibre *Conèixer i gaudir dels aliments de les Illes Balears* (Rosselló et al., 2002) i a l'*Estudi per a la identificació dels aliments tradicionals de les Illes Balears, característics de la dieta mediterrània* (Rosselló et al. 2007). Posteriorment, el 2021, el Govern de les Illes Balears va inscriure la “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa” al catàleg d'aliments tradicionals de les Illes Balears.

Una prova més del fort vincle de la “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa” i l'illa d'Eivissa és l'existència d'un lèxic propi relacionat amb la mel. Expressions com *això és mel*, utilitzada per destacar l'excel·lència d'un aliment, noms apel·latius com *Beia* (abella), topònims com *canalet de ses Abelles*, o fins i tot noms d'eines apícoles com *carabassa abellera* (carabassa per capturar abelles) en són alguns exemples.

2. L'interès dels apicultors reivindicar el seu producte els ha conduït a sol·licitar una figura de protecció de les incloses en la legislació comunitària. En aquest sentit, l'any 2022 l'Associació d'Apicultors d'Eivissa va sol·licitar que es tramités davant la Comissió Europea l'aprovació de la Denominació d'Origen Protegida “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa”, d'acord amb el Reglament (UE) 1151/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de novembre de 2012, sobre els règims de qualitat dels productes agrícoles i alimentaris.
3. L'expedient de la Denominació d'Origen Protegida “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa” es va trametre a la Comissió Europea el 7 de setembre de 2022, que li assignà el número de referència PDO-ES-02863.

L'article 9 del Reglament (UE) 1151/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de novembre de 2012, sobre els règims de qualitat dels productes agrícoles i alimentaris, permet que els estats membres atorguin una protecció nacional transitòria una vegada la Comissió Europea hagi rebut l'expedient i fins que no adopti una decisió definitiva.

La consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació va dictar una resolució, de 9 de març de 2023, per la qual es concedí la protecció nacional transitòria a la Denominació d'Origen Protegida “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa”, que es publicà al BOIB de l'11 de març de 2023 i al BOE del 24 de març de 2023.

4. En data 10 de març de 2023, el director general de Polítiques per a la Sobirania Alimentària va elaborar la memòria en relació a la consulta prèvia sobre la proposta d'elaboració del Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida “Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa” i se'n regula el Consell Regulador, en la qual es justifiquen els punts següents:

- Problemes que es volen solucionar
- La necessitat i l'oportunitat de la norma
- Objectius de la norma
- Possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

2. En data 13 de març de 2023, la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació va dictar la Resolució per la qual s'ordenà substanciar la consulta prèvia a la ciutadania prèvia a la redacció de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la

Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador, en els termes següents:

1. Ordenar al director general de Polítiques per a la Sobirania Alimentària de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació que dugui a terme les actuacions necessàries a fi de substanciar una consulta pública, prèvia a l'elaboració del projecte d'ordre que aprovi el plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Mel d'Eivissa / Miel de Ibiza" i el reglament del seu Consell Regulador, prevista en l'apartat 1 de l'article 133 de la Llei 39/2015, sobre:

- a) Les causes que motiven aquesta iniciativa.
- b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.
- c) Els objectius de la norma
- d) Les possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries.

2. Fixar el termini de consulta pública en 15 dies hàbils, per tal que es puguin formular aportacions o suggeriments per via telemàtica mitjançant el Portal de Participació ciutadana o per escrit dirigit a la Direcció General de Polítiques per a la Sobirania Alimentària en la forma que preveu l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

3. En aquesta fase consten 68 visites a la pàgina de Participació Ciutadana (<http://participaciociutadana.caib.es>), que des del 16 de març de 2023 i fins data 5 d'abril de 2023 hi va restar publicada segons el certificat emès pel cap de Negociat II de la Direcció General de Participació Transparència i Voluntariat de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

— En el marc de la consulta prèvia hi consten dues al·legacions que fan referència a la composició del futur Consell Regulador.

4. En data 19 d'abril de 2023, es va dictar la Resolució per la qual s'iniciava el procediment d'elaboració del projecte Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador.

5. Es va elaborar l'esborrany del projecte de Decret Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador.

6. Per mitjà dels oficis d'1 de juny del 2023 del secretari general de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, es va atorgar un termini de 15 dies hàbils per al tràmit d'audiència del projecte de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador.

7. En data 30 de maig de 2023, el secretari general de la Conselleria dictà l'anunci del tràmit d'informació pública de l'esborrany de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador, que es va publicar al BOIB Núm. 72 d'1 de juny de 2023, fixant un termini d'informació pública de quinze dies hàbils, des de l'endemà de la seva publicació.

Ambdós tràmits esmentats van ser alhora publicats en el portal web de Participació Ciutadana del Govern de les Illes Balears. Segons el certificat de 23 de juny de 2023, del cap de Negociat II de la Direcció General de Participació Transparència i Voluntariat de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, consta que en data 2 de juny de 2023, i fins data 22 de juny de 2023, es va publicar a la pàgina de Participació Ciutadana l'enllaç al tràmit d'audiència i informació pública en l'elaboració del projecte de Decret i que, d'acord amb les seves dades, s'han registrat 42 visites.

En contestació al tràmit d'audiència i informació pública, es varen rebre escrits indicant que no s'efectuaven al·legacions ni suggeriments al projecte d'ordre esmentat per part de les entitats següents:

- Conselleria Model Econòmic, Turisme i Treball
- Conselleria de Mobilitat i Habitatge
- Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors
- Conselleria d'Educació i Formació Professional
- Conselleria de Salut i Consum

— No s'han presentat al·legacions.

9. Mitjançant escrit de data 29 de maig de 2023, es va sol·licitar l'informe d'avaluació d'impacte de gènere a l' Institut Balear de la Dona.

10. En data 24 de juliol de 2023 va tenir entrada a la Conselleria l'informe sobre l'impacte de gènere del projecte de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Indicació Geogràfica Protegida Aceite de Ibiza/Oli d'Eivissa i se'n regula el Consell Regulador.

Consideracions Jurídiques

1. D'acord amb l'article 59.2b) de la Llei del Govern de les Illes Balears, la versió resultant del projecte de Decret una vegada emesos els informes anteriors ha de ser objecte d'un informe dels serveis jurídics de la Secretaria General de la Conselleria.

2. El procediment sobre el qual s'informa té la finalitat d'aprovar una disposició de caràcter general amb rang de Decret, d'acord amb l'article 47 de la Llei 1/2019, de 31

de gener, del Govern de les Illes Balears. Així, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 47 esmentat, les disposicions reglamentàries adopten la forma de decret si són aprovades pel Consell de Govern. I d'acord amb l'apartat 2 del mateix article, els decrets són signats pel president, o pel president i pel conseller competent, en aquest cas per la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

3. El projecte de Decret de referència inclou un Preàmbul, en el qual s'inclou la finalitat de les mesures adoptades en la regulació i el marc normatiu en el que s'insereix, d'acord amb l'apartat 4 de l'article 47 de la Llei 1/2019; així com la informació sobre l'adequació als principis de bona regulació, de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència. En la redacció del Decret queden suficientment justificats la seva adequació a tals principis, i en el sentit en que, de conformitat amb la previsió de l'article 129.1 de la Llei 39/2015, s'ha pronunciat el Consell Consultiu en els Dictàmens 19 i 72/2017.

4. Pel que fa al rang normatiu de la norma, s'ha proposat acertadament el rang de Decret. En aquest sentit l'article 132 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears regula les denominacions de qualitat diferenciada i inclou les indicacions geogràfiques protegides, i estableix que han de tenir un "reglament o plec de condicions", alhora que la disposició final quarta autoritza el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els consells insulars, en els àmbits competencials respectius, per dictar les disposicions reglamentàries necessàries per al desenvolupament i l'execució de la Llei.

Per tant, per la seva naturalesa, la regulació d'aquesta matèria ha de tenir rang de norma atès el seu abast general i que llur contingut no s'esgota en el temps, sinó que, a diferència dels actes administratius, té vocació d'indefinit, més concretament, de norma reglamentària atès que desenvolupa una Llei i ha d'emanar del poder executiu. Per tant es tracta d'un reglament executiu, en desenvolupament de normativa Autònoma; jurídic, atès el seu objecte, i autonòmic, ja que es tracta d'una norma que emana del Govern de les Illes Balears.

5. Pel que fa als aspectes formals, el projecte de Decret s'estructura de la forma següent:

- Preàmbul
- Article 1
- Plec de condicions
- Article 2
- Reglament del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Protegida
- Article 3
- Règim sancionador
- Disposició transitòria primera
- Gestió provisional
- Disposició transitòria segona
- Certificació provisional
- Disposició transitòria tercera
- Constitució del Consell Regulador

Disposició final
Entrada en vigor

Annex I

Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa"

Annex II

Reglament del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa"

6. Pel que fa a l'anàlisi competencial, l'article 30.43 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, aprovat per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, estableix que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria de denominacions d'origen i altres indicacions de procedència relatives als productes de la Comunitat Autònoma, títol competencial que legitima l'aprovació d'aquesta norma atès el que estableix l'article 58.1 de l'Estatut.

L'article 132 de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears regula les denominacions de qualitat diferenciada i inclou les indicacions geogràfiques protegides. En aquest sentit, estableix que han de tenir un "reglament o plec de condicions" i la disposició final quarta autoritza el Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els consells insulars, en els àmbits competencials respectius, per dictar les disposicions reglamentàries necessàries per al desenvolupament i l'execució de la Llei.

Finalment, Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de denominacions d'origen i altres indicacions de procedència relatives als productes de la comunitat autònoma.

7. En relació a la tramitació del procediment i atesos els antecedents d'aquest informe, es constata el següent:

a) D'acord amb les previsions de l'article 55.1 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, amb caràcter previ a l'elaboració de l'avantprojecte de reglament, s'ha substanciat una consulta prèvia, d'acord amb la normativa bàsica estatal. A aquest efecte, la consellera competent per a l'inici del procediment ha ordenat la substanciació d'una consulta pública a través del lloc web, amb la finalitat de que ciutadania tengui la possibilitat d'emetre la seva opinió durant un termini de deu dies.

En el marc de la consulta prèvia no s'han presentat al·legacions.

b) De conformitat amb el que disposa l'article 60.1 de la Llei 1/2019, el director general de Polítiques per a la Sobirania Alimentària com a òrgan responsable

del procediment inicià l'elaboració de la memòria d'impacte normatiu, com a document dinàmic que, amb la incorporació dels continguts de l'apartat 2 de del precepte esmentat, s'ha anat actualitzant en les diferents fases de la tramitació, des de l'acord d'inici fins a la finalització del procediment d'elaboració normativa.

c) Consta a l'expedient la resolució motivada de la Consellera de 19 d'abril de 2023, d'inici del procediment d'elaboració del projecte Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador.

d) S'han complert les previsions de l'article 58 de la Llei 1/2019, atès que:

- Pel que fa a l'audiència s'ha atorgat un termini de 15 dies hàbils per donar-la a les conselleries que integren el Govern de les Illes Balears, Consells Insulars, Dirección General de la Industria Alimentaria, CAEB Eivissa, PIMEEF, Asociación Agraria Jóvenes Agricultores (ASAJA), Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears, Unió de Cooperatives Agroalimentàries de Balears, Associació d'Apicultors d'Eivissa. No s'han presentat al·legacions.
- Respecte a la informació pública, consta a l'expedient l'anunci publicat al BOIB núm. 72, d'1 de juny de 2023.
- Ambdós tràmits esmentats van ser alhora publicats en el portal web de Participació Ciutadana del Govern de les Illes Balears. Segons el certificat de 23 de juny de 2023, del cap de Negociat II de la Direcció General de Participació Transparència i Voluntariat de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica, consta que en data 2 de juny de 2023, i fins data 22 de juny de 2023, es va publicar a la pàgina de Participació Ciutadana l'enllaç al tràmit d'audiència i informació pública en l'elaboració del projecte de Decret i que, d'acord amb les seves dades, s'han registrat 42 visites. No consten al·legacions.

e) Del informes i dictàmens preceptius prevists a l'article 59 de la Llei 1/2019, consta que mitjançant escrit de dia 18 de juliol de 2023, es va sol·licitar l'informe d'avaluació d'impacte de gènere a l' Institut Balear de la Dona, que fou contestat en data 24 de juliol de 2023 en relació al projecte de Decret esmentat.

Pel que fa a la resta d'informes i dictàmens prevists a l' esmentat article 59 de la Llei del Govern de les Illes Balears, i atès que l'objecte del projecte de referència no està inclòs en els casos que preveu la seva normativa reguladora no s'ha procedit a la seva sol·licitud, ni es necessari la seva publicació en el Sistema de Cooperació Inter administrativa per a LGUM.

f) Les aportacions del Servei Jurídic, una vegada revisat el projecte de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador i atès el caràcter eminentment tècnic de la norma, han estat referides al procediment.

g) Amb aquesta normativa es dona compliment als principis de bona regulació recollits a la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, que estableix que en la potestat reglamentària el Govern ha d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, eficiència, qualitat simplificada, establerts en la normativa bàsica estatal. El preàmbul informa sobre l'adequació a aquests principis.

Per tant i d'acord amb l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, queden suficientment justificats els principis de bona regulació següents:

- Principi de necessitat. L'elaboració de la norma és clarament necessària per protegir la Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa i regular el seu Consell Regulador.
- Principi d'eficàcia. La finalitat de la norma és clara i no afegeix noves càrregues, perquè l'únic que es pretén és aprovar el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i el Consell Regulador.
- Principi de proporcionalitat. Aquest Decret conté el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i el Consell Regulador respectant l'ordre competencial previst al nostre Estatut d'Autonomia.
- Principi de seguretat jurídica. Atès que es crearà un marc que fins ara no existia i es tracta d'una norma que s'insereix amb caràcter estable al marc normatiu autonòmic.
- Principi de transparència. Atès que s'ha de destacar la participació ciutadana abans i durant el procés d'elaboració de la norma.
- Principi d'eficiència. Atès que la iniciativa normativa no implica càrregues administratives innecessàries o accessòries.

h) Una vegada completats els tràmits d'emissió dels informes i dictàmens preceptius, relacionats a l'article 59 de la Llei 1/2019, pertoca sol·licitar el dictamen preceptiu del Consell Consultiu de les Illes Balears, de conformitat amb l'apartat 3. Del mateix article.

Així l'article 26 de la Llei 5/2010, de 16 de juny, reguladora del Consell Consultiu, modificat per la disposició final primera de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del

Govern de les Illes Balears, estableix que els supòsits de dictàmens preceptius sobre projectes de disposicions reglamentàries si després de l'emissió del dictamen del Consell Consultiu aquestes projectes són objecte de modificacions substancials que introdueixin nous continguts que no responen als suggeriments o propostes efectuades pel Consell o les excedeixen, ha de realitzar-se una nova consulta sobre aquets canvis.

Una vegada dictada la disposició o resolució objecte de dictamen, l'òrgan competent donarà compte d'aquesta al Consell Consultiu, en el termini de quinze dies, segons l'article 23.2 del Decret 24/2003.

i) En el Portal de Transparència s'ha publicat el projecte de decret de referència, juntament amb documentació obrant a l'expedient.

La Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, a l'article 7, estableix que les Administracions Públiques, en l'àmbit de les seves competències, publicaran, entre altres:

- Els projectes de Reglaments la iniciativa dels quals els correspongui. Quan sigui preceptiva la sol·licitud de dictàmens, la publicació es produirà una vegada que aquests hagin estat sol·licitats als òrgans consultius corresponents sense que això suposi, necessàriament, l'obertura d'un tràmit d'audiència pública.
- La memòries i informes que conformin els expedients d'elaboració dels texts normatius, en particular, la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu.

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 51, referent a la transparència i participació ciutadana en el procediment d'elaboració normativa a través del lloc web, estableix que en el lloc web de l'administració autonòmica hi ha d'haver un espai específic en el qual es puguin consultar les iniciatives normatives i l'estat de la tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, a fi de garantir que els ciutadans disposin d'accés permanent a la informació que, a la vegada, faciliti la participació i la presentació de suggeriments per mitjans telemàtics.

A l'article 49, referent als principis de bona regulació, s'estableix que en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, el Govern de les Illes Balears ha d'actuar d'acord amb el principi de transparència, entre altres.

L'article 129.5 de la Llei 39/2015 disposa que en aplicació del principi de transparència, les Administracions Públiques possibilitaran l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor i els documents propis del seu procés d'elaboració, en els termes establerts a l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern; definiran clarament els objectius de les iniciatives normatives i la seva justificació en el

preàmbul o exposició de motius; i possibilitaran que els potencials destinataris tinguin una participació activa en l'elaboració de les normes. Aquest article seria aplicable en l'exercici de potestat reglamentària.

En tot cas, l' Instrucció de la directora general de Transparència i Bon Govern de 30 d'agost de 2018 per a la publicació d'informació organitzativa i de rellevància jurídica en l'apartat "Transparència" de la pàgina web de cada conselleria o ens; així com la circular sobre la manera d'acreditar el compliment de les obligacions de transparència dels expedients d'elaboració normativa de 4 de març de 2019.

Conclusió

Una vegada analitzat el contingut del projecte de Decret pel qual s'aprova el Plec de condicions de la Denominació d'Origen Protegida "Miel de Ibiza / Mel d'Eivissa " i se'n regula el Consell Regulador, inform favorablement que el procediment seguit s'ajusta a la normativa de Comunitat Autònoma de les Illes Balears i a la resta de normativa aplicable.

Palma, 26 de juliol de 2023

La cap del Serveis Jurídics